

Informácia

o 101. svetovom kongrese esperanta a jazykovo-politickej konferencii krajín V4+ v Nitre

V Nitre sa 23. – 30.7.2016 úspešne uskutočnil 101. svetový kongres esperanta za účasti takmer 1 300 účastníkov zo 60 krajín, ktorý bol venovaný téme „Sociálna spravodlivosť – jazyková spravodlivosť“. Nad kongresom mal záštitu Andrej Kiska, prezident SR. Na slávnostnom otvorení kongresu vystúpili s pozdravnými príhovormi v esperante Štefan Rozkopál, vedúci KPR v mene prezidenta SR a Ján Figeľ, bývalý komisár EÚ pre vzdelávanie, kultúru a mnohojazyčnosť a v súčasnosti vyslanec EÚ pre náboženskú slobodu vo svete.

Svetový kongres je považovaný svojou pestrosťou a širokou ponukou podujatí za festival esperanta, ktorý je zároveň modelom rovnoprávnej a efektívnej jazykovej komunikácie vo svete a príkladom pre OSN. Predsedníctvo Svetovej esperantskej asociácie ako aj účastníci kongresu vysoko ocenili, že predseda Výboru pre európske záležitosti NR SR spolu s ďalšími osobnosťami spoločenského života v SR prijal členstvo v čestnom výbore svetového kongresu. Široko spektrálnu a rozmanitú prezentáciu Slovenska do sveta počas SK PRES v Rade EÚ zvýraznilo aj vydanie slovenskej poštovej známky venovanej historicky prvému svetovému kongresu esperanta na Slovensku.

Svetové esperantské hnutie je hnutím pre jazykovú spravodlivosť a demokraciu, ktoré patria medzi 7 základných princípov esperantského hnutia uvedených v „Pražskom manifeste“, prijatom na svetovom kongrese Esperanta v Prahe v roku 1996. Svetovým kongresom v Nitre sa začalo esperantské hnutie otvárať svetu prostredníctvom 3 otvorených odborných podujatí (20. medzinárodnej medicínskej esperantskej konferencie; Stredoeurópskeho medzináboženského fóra; jazykovo-politickej konferencie krajín V4+) a ponúkať esperanto ako nástroj spravodlivého a efektívneho riešenia jazykových, medzietnických, medzikultúrnych a medzináboženských problémov ako v EÚ/Európe, tak aj vo svete.

Pod záštitou Miroslava Lajčáka, ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, sa uskutočnila v Nitre 28. – 29.7.2016 medzinárodná jazykovo-politická konferencia krajín V4+ pod názvom „Perspektívy jazykovej komunikácie v EÚ“, a to za účasti Prof. Marka Fettesa, predsedu Svetovej esperantskej asociácie, Vytenisa Andriukaitisa (LT), komisára EÚ pre zdravotníctvo a potravinovú bezpečnosť, pričom svoje posolstvo poslal účastníkom konferencie Ján Figeľ, bývalý komisár EÚ pre vzdelávanie, kultúru a mnohojazyčnosť.

Komisár Andriukaitis, ako prvý komisár EÚ, predniesol svoje vystúpenie v esperante, v ktorom zdôraznil, že EÚ je mierový projekt a na to, aby EÚ prekonala súčasné zložité problémy v kultúrnej oblasti, potrebuje aj mierový nástroj, pan-európsky jazyk na komunikáciu všetkých občanov EÚ, posilnenie širokej mnohojazyčnosti, zabezpečenie jazykovej rovnoprávnosti, budovanie európskeho povedomia a identity občanov. Esperanto predstavuje takýto nástroj, živý, moderný jazyk, použiteľný vo všetkých oblastiach života spoločnosti, ktorý ponúka Svetová esperantská organizácia EÚ/Európe na rovnoprávne a efektívne riešenie problémov jazykovej komunikácie občanov na všetkých komunikačných úrovniach, ktoré môže byť pozitívnym príkladom pre ostatné krajiny vo svete.

Účastníci konferencie, politici, jazykí odborníci z rôznych oblastí a predstavitelia občianskych organizácií z krajín V4, Talianska, Holandska, Francúzska, Írska, Nemecka, Rumunska, Litvy, Lotyšska, Estónska, USA a ďalších krajín, prijali na záver konferencie „Nitriansku deklaráciu“ a 3 dokumenty k jednotlivým témam konferencie s odporúčaniami (občianska integrácia, ekonomická integrácia, zlepšenie jazykového vyučovania), ako príspevok do diskusie o budúcnosti EÚ/Európy s cieľom spoločného hľadania rovnoprávných a efektívnych riešení problémov jazykovej komunikácie v EÚ. Tie môžu prispieť nielen k efektívnejšiemu využitiu integračného potenciálu spoločných politík EÚ, odstráneniu jazykových a kultúrnych prekážok brániacim vzájomnému porozumeniu občanov, ale aj k ich posilňovaniu vzájomnej solidarity a súdržnosti v EÚ.

V deklarácii sa zdôrazňuje, že Brexit jasne ukázal na súčasnú krízu európskej integrácie, ktorá je krízou identity EÚ a krajiny V4+ predstavujú ideálny rámec na podporu jazykovej rozmanitosti a budovanie spoločnej európskej identity občanov EÚ.

Účastníci konferencie odporúčajú politikom členských krajín a inštitúcií EÚ, aby v súčasnej krízovej situácii v EÚ využili myšlienky a odporúčania uvedené v „Nitrianskej deklarácii“ a prijatých dokumentoch k 3 témam konferencie ako príspevok mimovládnych organizácií počas SK PRES do začínajúcej diskusie o budúcnosti EÚ/Európy.

Jozef Reinart

kontaktná osoba za MZVaEZ SR

s organizačným výborom 101. svetového kongresu esperanta v Nitre